

**له دیداریکدا سه بارهت به ماف و خه باتی ژنانی کوردستان
به ریز مه سعود بارزانی: "ئافره تی کورد موقه ده سه ."**

بۆ نه وهی کۆمه لگه ی کورد پێ به پێی گۆرانکارییه به له زو تیزرۆکانی پرۆسه ی
گلوبالیزم ره وتیکی ناسایی به ره و پیشه وه بگری و پرویه کی شارستانیانه ی شایان به
شانازیپپوه کردنی هه بیته، گرنگه له م بارودۆخه بۆه لکه وتووه ی ئیستای سوود
وه ربگریته و دیموکراسی وه ک پرئسیپ وه ربگری و فیرببێ و بیچه سپینیت.

بارودۆخی رۆژه لاتی ناوه راست به هوی حکومه ته تۆتالیتاره کانیه وه به گشتی و،
نه و ولاتانه ی کوردستانیان به سه ردا دابه ش کراوه به تایبه تی و، عیراق له سایه ی
رژیمی دیکتاتۆری پیشوودا به تایبه تیت، گیرۆده ی ژیانیکی سه خت و بیهیوا، داخراو و

خنکاو کرابوون و تاکه کان به زهبری زۆری دهسه لاته کان یان تویندرا بوونه وه، یان خودی خویان و که سایه تی خویانیان لی زه وتکرا بوو. ئیمه ی کورد پاده ی گیرۆده بوونمان به هوی بنده ستبوونمانه وه هیشتا نه هه موو که لانی دی ناوچه که زیده تریش بوو.

بالاده ستبوونی سیستمی ناداد په روه رانه ی باوکسالاری و پهیره ویکردنی رینسا و رینوما ییه کانی نه و سیستمه مروڤه سینه، تاکی نه و کومه نگایه نه نه سروشتی مروڤانه ی خوی بیبه ری دهکات و مروڤ دهکاته کلیشه یه کی بیئاوه پوک. نه سایه ی سیستمه میکی وادا مروڤه کان دابه شی دوو گروپی سه ره کی ده بن، کوپله و خاوه نکوپله. ئافره تان به تایبه تی نه تیروانینی باو و سه پاوی کلتووری باوکسالاریدا کوپله و کالان.

هه زاره ی نو، نه زور پوه وه بو پوژه لاتی ناوه راست به گشتی و بو دهڤه ره که ی ئیمه به تایبه تی، گۆرانکاری زور و خیرای گرته خوی. ویرای هه موو که موکوپیه کانی نه م قوناغه، دهکری وه ک پیناژویه کی ناوازه بو ده ستپیکردن به پرۆسه کانی دیموکراتیزه کردن و به مه ده نیکردنی کومه نگه کانی نه م دهڤه ره شیواو بیت. نه م دوو پرۆسه یه ش نه وده م ده توانی کارا و که مخه وش بیت، که ژنان چون پیاوان کاریگه ربن و، لاوان زیاتر نه پیران کارا و کاربه ده ست بن.

دیموکراتیزه کردن و به مه ده نیکردنی کومه نگه ی کورد ته نها نه و دۆخه دا ناسایی و به پیره ویکری دروستتدا ده پروات که ئافره تانیش به شداری ته واوی نه و پرۆسانه بن و پله ی هه ستکردن به به رپر سیاری تیان بلند بیت. بو نه و مه به سته ش پیویسته جگه نه وه ی خویان خوازیاری مافه کانی خویان بن، هاوکاری بکرین و ده رفه تیان نه به رده مدا ناوه لا بکریته وه و به ربه سته کانیان نه به رده م هه ئبگیریت.

ژنانی کوردستان که متوانا نین، وه لئ که مده رفه تن و ئاسته نگی زۆریان له پێشدا دانراوه که ڕینگه ی به شداریکردنی پراکتیکیان له هه موو بواره کانی ژياندا لئ ده گريت. ژنان بۆ خۆیان پێویسته خه بات بکه ن و تیبکۆشن بۆ لادانی به ربه سته کان و هه نگاو بۆ پێشه وه بنین، به لام بۆ کورنکردنه وه ی ڕینگا پێویسته هاوکار و هاو خه باتیان له لایه ن پیاوانیشه وه هه بیت. پیاوانی کورد به نه نقه ست ژن ناچه وسینه وه، به ئکه سیسته میک له سه رووی نه وانه وه کارایه و تیروانینیکی به ره مه یناوه که له نرخه مرۆفایه تی ژنان و پیاوانی داگرتووه، نه ویش سیسته می بیرکردنه وه ی باوکسالارییه. گومان له وه دا نییه که کۆیله و خاوه نکۆیله هه ردووکیان نا ئاسایین، چه وساووه و چه وسینه ر هه ردووکیان پله ی مرۆفایه تییان داشکاوه. بۆ ئاساییکردنه وه ی نه و دۆخه و هاوسه نگکردنه وه ی، پێویسته ئافره ت و پیاو، وه ک یه ک تامه زرۆی دادپه روهری بن، وه ک یه ک بۆ ئاساییکردنه وه ی نا ئاساییه کان تیبکۆشن.

له دوا ی راپه رینه وه تا نه مړۆ تیبکۆشان به رده وام بووه و ژنانی کوردستان ده سته وتیان له م بواره دا هه بووه، وه لئ نه م کۆمه لگه یه ی ئیبه بۆ نه وه ی میژوویه کی شایسته به پێوه نازین هه بیت، سه دان هه نگاوی تری ماوه بینیت و گه ر هه موومان و به هه موو توانایه کمانه وه و به وپه ری به رپرسیاریتی و هه سته له خۆبووردوویییه وه بۆ نه م مه به سته تیبکۆشین، هیشتاش سالانیکی ده وی بۆ نه وه ی نه نجای نه م تیبکۆشانه بینین و ئامانجه کانی نه و خه باته بینین.

به مه به سته گه یاندنی ده نگ و داواکانی ژنانی کوردستان و روونکردنه وه ی پێویستییه کانی نه م قوناغه سه باره ت به به شداریکردنی ئافره تان و لاوانی کوردستان له ناوه نده کانی بریاردا به تایبه تی و کارا کردنه وه یان له هه موو بواره کانی ناو کۆمه لگه دا، له دیداریکی تایبه تدا له 19 ی دیسه مبه ری 2004 له گه ل به ریز کاک مه سعود بارزانی سه روکی پدک نه و بابه تانه ی سه ره وه وروژینرا و گفتوگۆیه کی به ره مه مداری لئ که وته وه. دیاره له دیداره که دا که 45 خوله کی خایاند گفتوگۆ

له سه ر پرسی هه ئبژاردن، چاره نووسی کورد و که رکوکیش کرا، به لام لیڤه دا به پیویستم زانی نه و به شه ی گفتوگۆکه که په یوه ندی به ته وه ری کیشی ژن هه بوو تیشکی بڅه مه سه ر.

به ریز بارزانی زۆر به هیمنییه وه گویی له بۆچوون و په خنه و داوا و پینشیاره کان گرت. بۆچوونه کان بریتی بوون له هه ئسه نگاندنیکی چر و کۆنکریتی بارودۆخی ئافره تانی کوردستان، په خنه کان بریتی بوون له ئاماژهدان به و که موکوپییانه ی که له ناو داموده زگاگان و حکومه ت و حزبه کاندایه یه سه باره ت به که می ریزه ی ژن و ناکارایی ئافره ت له ناویاندا، داواکارییه کانیش به تایبه ت له هه نووکه دا نه وه بوو که ده رفه ت بدری به ژنان به شداری کارایان هه بیته له هه موو بواره کانی ژبانی کۆمه لایه تی، سیاسی، ئابووری و کلتوویدا و، به تایبه ت ریزه یان له ناوه نده کانی بریاراندا کاریگه ر بیته. به ریزه سه سود بارزانی وه لامیکی چر و پر، کورت و کۆنکریتی دایه وه.

" له لای من ئافره تی کورد موقه ده سه. به حه قیقه ت ئافره تی کورد زۆر موقه ده سه و نه مه به وه پهری باوه ره وه ده ئیم نه ک ته نها وه ک قسه یه ک" به م ده ستپیکه کاریگه ره هاته گۆ و به بایه خه وه له پۆلی ژنی کورد له شۆرشه کانی رزگاریخوازی که لی کورد دووا و، پۆلی نه وانی به رزه ئسه نگاند و سه باره ت به وه ش گووتی:

" نه که رچی پیاوان له شۆرشدا به شدار بوون و نه وان له سه نگه ردا بوون و شه ریان کردووه، به لام پۆلی ئافره تان نه بوویه قه ت نه یانده توانی خه بات بکه ن. پۆلی ئافره ته کان نه گه ر له وان زیاتر نه بووی، که متر نه بووه. بۆیه من شانازی به ئافره تانی کوردستانه وه ده که م، به راستی زۆر قوربانیان داوه بۆ کوردستان و شۆرشه کانی کوردستان"

له وه لامی نه و په خنه یه ی که ئاراسته ی به ریزیانم کرد که سه رکردایه تی پدک وه ک هه موو حیزبه کانی تری کوردستان له پیاو پینکاتهووه و ژن له و ناوه نده دا بزهر، بارزانی ئاماژه ی به وه دا له ناو سه رکردایه تی پدک دا هیچ نه بیته یه ک ئافره ت

هه بووه، به لام دانیشی به وهدا نا که نه وه که موکورییه که و پیویسته کاری بو بکری، به لام پییشی وابوو که ژنان بو خوشیان له و بوارهدا که مته رخه من و کاریان بو نه کردوو.

"من پشتیوانی له نافرەتانی کوردستان ده که م، به لام گرنگه نه وانیش بو خویان بو به دهستهینانی مافه کانی خویان شه پر بکه ن. یینه مهیدان، کار بکه ن بو گه شه پیدانی خویان، نه گه ر وا نه بی ناتوانن مافه کانی خویان دهسته به ر بکه ن. با ریکخراوه کانی ژنان ته نها کاری پوتینی ریکخراوهیی نه که ن، با کاری گرنگ و دیار بکه ن، بوچی سبه یین دهیان هه زار ژن نارژیننه سه ر جاده کان بو داواکردنی نه و مافانه و ناچارمان بکه ن داواکانیان جیبه جی بکه یین؟"

پیویسته وهک چون ره خنه ده گرین، نه و ره خنانه شمان قبول بیت که لیمان ده گیردریت. راسته ریکخراوه کانی ژنان و نافرەتان و نه وانی دی به تایبه تی له دواي راپه رینه وه کار و پروژەیان هه بووه، به لام چونکه خاوه نی به رنامه و ستراتیژییه کی هاوبهش نه بونه و هه میسه له مەلانیکانی نیوان حیزبه کاندای ته ره ف بوونه، بزوتنه وهی ژنانی کوردستان نه ییتوانیوه نه و نامانجه بییکی که بزوتنه وهیه کی ناسایی ژنان پیویست بوو بیییک.

له ناماریکدا که ماوه یه ک پیش نیستا له یه کیک له رۆژنامه کانی ژنان خویاندا بلاوکرابوووه ده رکه وتبوو 70% نه نداهه کانی ریکخراوه کانی ژنان نازانن بخویننه وه و بنووسن، واته نه خوینده وارن. زور ره وایه نه و ره خنه یه مان هه بیت و بپرسین بوچی ریکخراوه کانی ژنان هیج نه بیت خولی نه هیشتنی نه خوینده وارییان بو نه نداهه کانی خویان نه کردۆته وه؟ نه وه سانترین پروگرام بوو، نه و توانا کارییه مادییه شیان له به رده ستدا بووه که بو نه رکیکی له و جوړه به کار به ییندریت. که نه کراوه، نه وه که مایه سییه و به رپرسیاریتیشی ده که ویتته نه ستوی ریکخراوه کانی ژنان خویان.

له گفتوگۆیه کدا سه بارهت به گهفتی نه خویندهواری به گشتی و چۆنیتی چاره سه رکردنی ئەم کیشهیه، هه مان پۆژ له دیداری سه رۆک وه زیرانی حکومه تی هه ریمی کوردستاندا به ریز نیچیرقان بارزانی ئاماژهی به پڕۆژهیه کی بایه خدار کرد. له و پڕۆژهیه دا 88000 کهس به ژن و پیاوه وه به شدارى خولى نه هیشتنی نه خویندهواری ده بن. ئەم پڕۆژهیه هه ردوو پارێزگای دهۆک و هه وئیر ده گرێته وه. له و ده قه رانه دا به پپی نه و ئاماره ی به ریزی 35% ی خه ئک نه خوینده وارن و 20% ی نه وانه ئافره تن. بینگومان که باس له به مه ده نیکردنی کۆمه ئگه ده که ینه وه، ئه لف و بیی ئەم پڕۆسه یه نه وه یه که نه خوینده وار له کۆمه ئگه که تدا نه ماییت، بۆیه کارکردن بۆ نه هیشتنی نه خوینده ری بناغه یه کی دروست و هه ئگاویکی عه قلا نییه و به و هیوا یه ی ئەم پڕۆژه یه به گشتی بکری و هه موو کوردستان بگریته وه.

¹ تکایه هه ر پۆژنامه یه ک له کوردستان ئەم بابته وه رده گریت، پپیش بلاو کردنه وه ی پرس به خۆم یان ساینی ژنامه بکات به م ئه دره سانه:

www.jinname.org
info@jinname.org